

**Кіровоградський інститут
розвитку людини
Університету "Україна"**

**Kirovohrad Institute of Human
Development of University
"Ukraine"**

Здоров'я та суспільство

Збірник наукових статей

Health and Society

Collection of papers

**Кропивницький 2020
Kropyvnytskyi 2020**

**Матеріали
II Всеукраїнської
науково-практичної
конференції**

**Materials
of the II Ukrainian
Scientific and
Practical
Conference**

**5 листопада 2020 року
November, 5. 2020**

Кіровоградський інститут розвитку людини
Відкритого університету розвитку людини «Україна»

**МАТЕРІАЛИ
II ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
«ЗДОРОВ'Я ТА СУСПІЛЬСТВО»**

5 листопада 2020 р.
м. Кропивницький

Затверджено до друку Вченою радою
Кіровоградського інституту розвитку людини
Відкритого університету розвитку людини «Україна»
Протокол №3 від 22 жовтня 2020 року

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Пушишева В. Я., директор інституту;
Кравченко О.В., кандидат філологічних наук;
Чурпій К.Л., кандидат медичних наук;
Сябренко Г. П., кандидат медичних наук;
Калюжна О.І., кандидат педагогічних наук;
Шостак І.О., кандидат педагогічних наук;
Жила О.В., кандидат юридичних наук;
Переверзєв Є.В., кандидат економічних наук;
Черненко О.В., кандидат педагогічних наук;

Здоров'я та суспільство: Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції, Кропивницький, 5 листопада 2020 року – Кропивницький, 2020. – 257 с.

У збірнику вміщено матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Здоров'я та суспільство», у яких відображено результати наукових досліджень у галузях медицини, фізичної реабілітації, фізичної терапії та ерготерапії, соціально-психологічних, педагогічних, психологічних, економічних та юридичних наук. Розрахований на науковців, аспірантів, викладачів, студентів вищих навчальних закладів, а також на всіх, хто цікавиться питаннями збереження здоров'я та розвитку суспільства.

© Кіровоградський інститут розвитку людини, 2020

Зміст

РОЗДІЛ І.

ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ, ЗБЕРЕЖЕННЯ Й УКРІПЛЕННЯ ЗДОРОВ'Я, ЗДОРОВЕ ХАРЧУВАННЯ, ГАРМОНІЗАЦІЯ ВНУТРІШНЬОГО СТАНУ ЛЮДИНИ

Пупишева В.Я. ВИКЛИКИ І ЗАГРОЗИ ПАНДЕМІЙ В ІСТОРИЧНОМУ КОНТЕКСТІ ТА НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ.....	8
Сєдова Н.А. ОСОБЛИВОСТІ СИНДРОМУ ПРОФЕСІЙНОГО ВИГОРАННЯ У ВИКЛАДАЧІВ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ	12
Пупишева В.Я. ШЛЯХИ ТА ПРОБЛЕМИ ОЗДОРОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ	19
Гришко С.В., Непша Я.Ю., Стегареску Х.І. СУЧАСНИЙ СТАН АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ МІСТА ЗАПОРІЖЖЯ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ	24
Азімова А.А. ЧИННИКИ ВПЛИВУ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА ЯКІСТЬ ЖИТТЯ ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ.....	31
Непша О.В., Вінніченко Д.В., Жук Д.В. СТАН ВОДОПОСТАЧАННЯ В МІСТІ МЕЛІТОПОЛЬ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ	36
Касьяненко А.О. ГІПОДИНАМІЯ І СПОСОБИ БОРОТЬБИ З НЕЮ.....	45
Перехрест І.О. АРОМАТЕРАПІЯ ЯК ЗАСІБ ГАРМОНІЗАЦІЇ ВНУТРІШНЬОГО СТАНУ ЛЮДИНИ.....	49
Белих А.О. ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ТА ЇЇ ЗАГРОЗА ЗДОРОВ'Ю.....	55
Матявіна Н.М. ВІДСУТНІСТЬ ШКІДЛИВИХ ЗВИЧОК ЯК ОБОВ'ЯЗКОВИЙ КОМПОНЕНТ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ.....	57
Матявіна Н.М. ВІДСУТНІСТЬ ШКІДЛИВИХ ЗВИЧОК ЯК ОБОВ'ЯЗКОВИЙ КОМПОНЕНТ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ.....	53

РОЗДІЛ 2.

МЕДИЧНІ АСПЕКТИ ЗДОРОВ'Я – НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ТЕНДЕНЦІЇ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ ТА ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ

Сухомлин Г.М. ВПРОВАДЖЕННЯ В РЕФОРМУВАННЯ МЕДИЦИНИ ТЕЛЕМЕДИЧНИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ В КАРДІОЛОГІЇ.....	60
Чурпій В.К., Чурпій К.Л. ВПЛИВ ШКІДЛИВИХ ЗВИЧОК У ВАГІТНИХ НА ЗДОРОВ'Я ТА РОЗВИТОК ДІТЕЙ У РАНЬОМУ ВІСІ.....	63
Волошко Л.Б. ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПРИ ОСТЕОХОНДРОЗІ ШИЙНОГО ВІДДІЛУ ХРЕБТА	65
Мовчан С.В. ПОШИРЕНІСТЬ ХВОРОБ ТА ЗАХВОРЮВАНОСТІ НАСЕЛЕННЯ КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ: МЕДИКО-ГЕОГРАФІЧНИЙ ПІДХІД ДО АНАЛІЗУ ПОКАЗНИКІВ.....	69
Бабич О.В. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ДИНАМІКА ЗАХВОРЮВАНОСТІ НАСЕЛЕННЯ КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ НА ЗЛОЯКІСНІ НОВОУТВОРЕННЯ.....	83
Чорна А.Ю. ВАКЦИНУВАННЯ – ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ.....	88

РОЗДІЛ ІІІ.

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ЗДОРОВ'Я

Бацман О.С. ДО ПИТАННЯ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ З ФУНКЦІОНАЛЬНИМИ ОБМЕЖЕННЯМИ ЗДОРОВ'Я У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	93
Бродецька Л.Г. РЕАЛІЗАЦІЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НУШ.....	98
Калюжна О.І. ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ.....	104

M. Kupreenko, H. Sukhanova, V.Ushakov FEATURES OF THE USE OF PHYSICAL CULTURE IN THE FORMATION OF A HEALTHY LIFESTYLE OF STUDENTS.....	108
Терещенко А.В. ПРИЧИНИ ПРОЯВУ БУЛІНГУ СЕРЕД ДІТЕЙ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	113
Кравченко О.В. ІНТЕРНЕТ-ЗАЛЕЖНІСТЬ ПІДЛІТКІВ ТА РІВЕНЬ ЇХНЬОЇ АГРЕСИВНОСТІ.....	117
Оголь С.М. ОПТИМІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ.....	122
Ціпоренко Я.І. РОЛЬ ТА МІСЦЕ СПОРТИВНО-ОЗДОРОВЧОЇ ТА ФІЗКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЖИТТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ.....	127
Христова Т.С., Лукашенко Г.Г. ІГРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	132
Самофалова О.А. ВИКОРИСТАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ ФІЗИКИ.....	140
Голубницький А.В. МОТИВАЦІЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ДО ЗМІЦНЕННЯ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗДОРОВ'Я ЗАСОБАМИ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ.....	145
Заніздра У.О. ПІДЛІТКОВИЙ БУЛІНГ ТА ФОРМИ БОРОТЬБИ З НИМ.....	147

РОЗДІЛ ІV

ПРАВОВІ ЧИННИКИ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ ТА СУСПІЛЬСТВА

Ткаченко І.М. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТРАНСПЛАТАЦІЇ ОРГАНІВ ТА ІНШИХ МАТЕРІАЛІВ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ.....	151
Мороз С.С. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАХИСТУ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ ТА	

- формирование ключевой компетенции «быть здоровым» / Н.П. Абаскалова, А.Ю. Прилепо // Вестник педагогических инноваций. – 2008. – № 2 (14). – С. 62–73.
2. Загальна теорія здоров'я та здоров'язбереження: колективна монографія / за заг. ред. проф. Ю. Д. Бойчука. – Харків: Вид. Рожко С. Г., 2017. – 488 с.
  3. Калюжна О.І. “Здорова дитина – щаслива родина»: програма спецкурсу для батьків та вихователів / О.І.Калюжна – Кіровоград, 2004. – 20 с.
  4. Калюжна О. І. Формування навичок здорового способу життя підлітків у позашкільному навчальному закладі / О. І. Калюжна // Актуальні проблеми фізичної культури, олімпійського й професійного спорту та реабілітації у навчальних закладах України. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2009. – С. 138–143.
  5. Развитие профессиональной компетентности педагогов: программы и конспекты занятий с педагогами / авт.-сост. М. И. Чумакова, З. В. Смирнова. – Волгоград : Учитель, 2008, – 135 с.
  6. Соціально-педагогічний словник / за ред. В.В.Радула. – К.: “ЕксОб», 2004. – 304 с.
  7. Сайт центру громадського здоров'я МОЗ України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://phc.org.ua/news/zdoroviy-sposib-zhittya-yak-imunoprofilaktika>

UDK 796 : 613.7

FEATURES OF THE USE OF PHYSICAL CULTURE IN THE FORMATION OF A HEALTHY LIFESTYLE OF STUDENTS

Maksym Kupreenko

**Bohdan Khmelnytskyi Melitopol State
Pedagogical University, Assistant
Professor, Department of Theory and
Methods of Physical Education and
Sports,**

Hanna Sukhanova

**Bogdan Khmelnytskyi Melitopol State
Pedagogical University, Senior
Lecturer in the Department of Theory
and Methods of Physical Education and
Sports,**

Viktor Ushakov

**Bogdan Khmelnytskyi Melitopol State
Pedagogical University, Senior
Lecturer in the Department of Theory
and Methods of Physical Education and
Sports**

Exercise exercises stimulate metabolism, increase strength, mobility and balance of nervous processes. In this regard, the hygienic value of exercise, if carried out in the

open air, increases. Under these conditions, their overall health effect increases, they produce a tempering effect, especially if the classes are conducted at low air temperatures. At the same time such indicators of physical development, such as a chest excursion, vital capacity of lungs are improved.

Key words: *physical culture, sports, student youth, physical activity, health, healthy lifestyle.*

Formulation of the problem. One of the indispensable factors for a healthy lifestyle is the systematic use of physical activity, appropriate to gender, age, and state of health. They are a combination of a variety of motor actions performed in everyday life, as well as organized or independent physical education and sports, and united by the term «physical activity» [8,p.30] .

The purpose of the article is to determine the peculiarities of forming a healthy lifestyle of student youth by means of physical culture and sports.

Analysis of current research and publications. Among the modern scholars who are concerned with the formation of value orientations of youth on healthy lifestyle, research should be noted O. Azhyppo, I. Beha, G. Vashchenko, T. Glazko, D. Davydenko, O.Kotova, R. Kupchinova, S. Lapayenko, S. Omelchenko, N. Panina, T. Titarenko, Y. Shchedryn, O. Yaremenko and others. Scientists have come to the conclusion that it has significantly deteriorated the health of the population in general, especially the student youth, in connection with this medicine pedagogical help that would provide explanatory work.

Presenting main material. Most people involved in the field of mental activity, there is a restriction of motor activity. On the other hand, a significant portion of students are interested in sports, which have become one of the types of social activities. A high level of achievements in sports requires physical activity to be performed by those who are very large in volume and intensity. Hence, an important task arises - the determination of the optimal, as well as the minimum and maximum volumes of motor activity.

Minimum boundaries should characterize the range of movements that a person needs to maintain a normal level of functioning of the body. The optimal border should determine the amount of locomotor activity at which the best functional state of the body, a high level of educational, labor and social activities are achieved. The maximum limit should warn against an excessively high amount of physical activity, which can lead to overwork, a sharp, decrease in the level of working capacity in school, work. Of course, these boundaries are relative, mobile, and determined by many factors: age, gender, level of fitness, nature of activity (mental, physical), lifestyle, temperament, and the like [7,p.433; 11,p.335] .

A decrease in motor activity causes a state of hypokinesia (lack of movement), characterized by a number of significant disorders not only in the functioning of various physiological systems of the body, but also in the social behavior of a person.

Hypokinesia has a negative effect on the musculoskeletal system (muscle mass decreases, speed-strength qualities, endurance are lost, which leads to a change in bone and cartilage tissue). People leading a sedentary lifestyle, as a rule, are distinguished by insufficient development of the respiratory and circulatory organs.

Studying at a higher educational institution and playing sports of the highest achievements make high demands on students. Students involved in the field of sports, should be aware that their activities are prestigious in nature. To maintain this prestige, they have to spend not only free, but also often study time (staying at training camps, etc.). Large physical and mental stresses lead to general fatigue, often reducing the mental performance of student athletes. Therefore, the higher school has a difficult task – to

create for students-athletes such a mode of study, life and training that without reducing the level of sports achievements would provide the opportunity for successful study [1] .

Studies show that the use of physical culture products in the amount of 9-12 hours per week or 1.3-1.8 hours daily creates stable prerequisites for students' physical excellence . To do this, in the mode of the day should be used morning exercise in the open air for 20-30 minutes or more daily walks for 30-60 minutes, and in the free day of school – a variety of physical activities (hiking, games, and entertainment and other ugoe) lasting 2-4 hours. Through the use of exercises with increased intensity, their volume can be reduced. For example, a 2-hour walk at a speed of 4.5 km per hour will be completely replaced by a 15-minute run at a speed of 10 km per hour or 30 minutes of playing basketball [9,p.105] .

The motivational side is very important in enhancing students' use of physical culture means . Wellness activities should cause «functional» pleasure from their implementation («muscle work»). Repeated exercises exercise with gradually increasing physiological load the more the need to become students of the more enjoyable and interesting they are for them.

The motor and mental activities of man are interconnected. During a period of intense mental work, people usually have a concentrated expression on their faces, lips tightened, and a tense neck. It was found that during mental work that does not require effort and precisely coordinated movements, the muscles of the neck, shoulder girdle, facial expressions and speech apparatus are most often strained , because their activity is closely connected with the nerve centers that control attention, emotions and speech.

Thus, the nervous system seeks to activate the cerebral cortex, to maintain efficiency. If this process goes on long enough and monotonously, then the cerebral cortex gets used to these irritations, the process of its inhibition begins, and its working capacity decreases. To limit the formation of monotonous voltage, active movements are necessary. They quench nervous excitement and relieve muscle tension.

For the prevention of neuro-emotional and psychophysical fatigue, such terms as recreation, relaxation are used.

The term recreation – (translated from Latin) – restoration through motor actions of an entertaining and entertaining nature.

Relaxation (translated from Latin) is a decrease in tension , a gradual weakening of a condition after the termination of the factors that caused this condition.

Distinguish between passive rest (sleep) and active, associated with motor activity. The physiological basis for outdoor activities is associated with the name of I.M. Sechenov, who for the first time showed that a change in the work of some muscles by the work of others, is better at restoring strength than complete inaction.

This principle has become the basis for organizing leisure activities in the field of mental activity, where appropriately organized physical activities in the process and at the end of mental work have the effect of maintaining and improving mental performance.

There are various forms of using motor activity in outdoor activities: in the mode of a work day , morning hygienic gymnastics, a physical break, educational (compulsory and optional) and independent students of physical education, classes in educational practices; in their free time – at the weekend (hiking, walking, sporting events and other events), and student summer camps .

As noted in scientific works [2,p.109; 5,p.141; 6,p.51], that, with the intensive process of introducing students to the values of physical culture through theory and practice, significantly activates the cultural potential of the student's personality, broadens his worldview, improves spirituality, and promotes the formation of an active life position .

In the practical section of the physical education program for students, classes are traditionally held in three departments: 1) in the main educational department; 2) in a special medical department; 3) in the department of sports improvement.

For the program of students assigned to a special medical group, the nature of the means used, the volume and intensity of the loads is carried out according to the results of the biomedical diagnosis of the nature of the disease. In the rehabilitation and health-improving program of students with deviations in the activity of the cardiovascular and respiratory systems, the basic versions of complexes of general developmental physical exercises are used, the differentiated use of aerobic exercises, breathing exercises is allowed [10].

For a group of students with diseases of the digestive system, metabolic and visual impairment, priority will be given to the formation of versatile motor potential using moderate aerobic exercise loads. In the group of students with deviations in the musculoskeletal system, general developmental exercises of local and regional impact, as well as professional and applied physical training facilities are used [10].

The practical section of the program of the main educational department is built taking into account the increasing interest of students in sports. It involves the application of advanced sports technology in the practice of physical education.

The sports orientation of physical education provides a solution to the problems of forming a diverse motor potential of students, mastering modern techniques of motor actions, developing bioenergy supply mechanisms, creating an individual style of competitive activity and obligatory participation in a series of competitions for the championships of a group, faculty, university, city, country. An important place in the section is occupied by professionally-applied physical training of students [3,p.172].

The program section of the sports improvement department is characterized by the use of a complex of modern means, methods and conditions, with the help of which high readiness of athletes to participate in competitions is ensured. The concept of a humane attitude to the health of students is laid at the heart of the strategy of differentiated determination of individually acceptable physical loads by volume and intensity at three educational departments, which undoubtedly contributes to the development of their biogenetic development program, ensures the harmony of spiritual and physical improvement of each student [1].

Thus, the tasks of health care for students and the promotion of healthy need to take care of your health;

- formation of skills to make the correct mode of the day;
- training self-control, self-esteem, self-regulation of health;
- knowledge of the interrelation of health components, principles of a healthy lifestyle;
- imagine a person's responsibility for his or her health; lifestyles should include:
  - creation of an environment in the educational institution that has a positive effect on the health and formation of a healthy lifestyle of students;
  - formation of knowledge about health, about factors that contribute to health, about the importance of health for successful educational and professional activity, the
    - knowledge of age-specific features of physical and mental health development;
    - knowledge of the definition of immunity, ways to increase immunity;
    - possession of methods of self-education of healthy lifestyle skills;
    - ability to carry out self-regulation in different activities, as well as in crisis situations;
  - ability to exercise self-observation;

- be aware of the negative impact on the health of bad habits (drunkenness, smoking, drug addiction, substance abuse);
- ability to withstand bad habits;
- have knowledge of the basics of rational nutrition;
- knowledge of the beneficial effects of physical culture and sport on the health of the young person;
- having a habit of physical education and sports;
- mastering the skills of self-healing;
- involvement of parents of students in active work on forming a healthy lifestyle [4,p.157; 5,p.141;8,p.30].

Conclusions. The system of values, motivation, habits, purposeful behavior of the individual become their own kind of core implementation of social ideology in healthy lifestyle issues. IN one of the fundamental points in this context is a dissemination of knowledge about student youth the importance of a healthy lifestyle, opportunities the use of physical culture and sports, correcting and preserving health based on the use of modern fitness technologies.

References:

1. Абдуллаєв А. К. Олімпійський та професійний спорт / А.К. Абдуллаєв, В.С. Ушаков, І.В.Оєбар. – Мелітополь : ФОП Силаєва О.В., 2017. – 76 с.
2. Карабанов Є. Фізична культура як складова здорового способу життя / Є. Карабанов, А. Єфремов, А. Керімов, Є. Лічний // Формування стратегій міжкультурної комунікації особистості учня в онтогенезі: від методики до методології: тези Міжнар. наук.-практ. конф.(13-14 вересня 2018 р.). – Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2017. – С.109-112.
3. Карабанов Є. О. Вплив професійно-прикладної фізичної підготовки на рівень здоров'я майбутніх інженерів-механіків. Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. – Випуск 3К (56)'. – 2015. – С.172-175.
4. Косівська А.В. Формування здорового способу життя студентської молоді засобами фізичного виховання / А.В. Косівська, А.С. Ровний // Матеріали XV Міжнародної науково-практичної конференції «Фізична культура, спорт та здоров'я», 2015. –С.157-159.
5. Котова О.В. Формування культури здоров'я у студентів вищих навчальних закладів в умовах навчально-виховного процесу / О.В. Котова, В.В. Сергєєв // Збірник статей, тез і доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції «Філософія здоров'я – здоровий спосіб життя – здорова нація». – Херсон: ДВНЗ «ХДАУ», 2018. – С. 141-142.
6. Котова О.В. Ставлення студентів до фізичної культури і спорту як способу формування здорового способу життя / О.В. Котова, О.В. Непша, О.О. Попазов // Актуальные научные исследования в современном мире // Журнал. – Переяслав-Хмельницький, 2019. – Вып. 1(45), ч. 5. – С.51-56.
7. Купреєнко М.В. Використання фізкультурно-оздоровчих технологій в оптимізації рухової активності студентської молоді / М.В.Купреєнко, О.В. Непша // Фундаментальні та прикладні дослідження: сучасні науково-практичні рішення і підходи: збірник матеріалів II-ої Міжнародної науково-практичної конференції. – Баку –Ужгород – Дрогобич: По світ, 2017. – С. 433-435.
8. Непша О.В. Формування мотиваційно-ціннісного ставлення студентської молоді до занять фізичною культурою / О.В. Непша, Г.П. Суханова //

Фізичне та спортивне виховання у вищих навчальних закладах. – Запоріжжя: ЗНТУ, 2017. – С.30-33.

9. Ушаков В.С. Шляхи формування фізичної культури особистості студентів вищих навчальних закладів / В.С. Ушаков // Наука III тисячоліття: пошуки, проблеми, перспективи розвитку: збірник тез. Том 2. – Бердянськ: БДПУ, 2018. – С.108-109.

10. Христова Т.Є. Основи лікувальної фізичної культури / Т.Є. Христова, Г.П. Суханова. – Мелітополь: ТОВ «Колор Принт», 2015. – 172 с.

11. Aghyppo A. Role of physical education on the formation of a healthy lifestyle outside of school hours /A. Aghyppo, S. Tkachov, O. Orlenko // Journal of Physical Education and Sport. – 2016. – № 16(2). – P. 335-339.

УДК 316.624.2-053.5

ПРИЧИНИ ПРОЯВУ БУЛІНГУ СЕРЕД ДІТЕЙ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

**Терещенко Анастасія Вікторівна,
начальник навчально-методичного
відділу Кіровоградського інституту
розвитку людини**

У статті представлені сучасні підходи розгляду поняття булінг, а саме як варіант агресії. Аналізуються закономірні взаємозв'язки між змістом підліткових страхів і тривог і агресивністю. Представлені результати дослідження, у рамках якого зіставляються послідовні виміри показників тривожності і супутніх їм показників агресивності у 60 учнів 8-го, а потім 9-го року навчання. З'ясовується, що ворожість стабільно позитивно корелює з шкільною, самооцінкою, міжособовою і магічною тривожністю підлітків.

Ключові слова: булінг, легітимізація агресії, соціально-економічна нерівність, ворожість, самооцінка, тривожність, дезадаптивний перфекціонізм.

Актуальність та мета дослідження. Суспільство змінюється, розвивається прогресуючи або деградує, таким чином, формуючи «нову людину», в чомусь несхожого на представників того середовища, в якому він виріс. Але яке зараз підрастаюче покоління, таким буде і «нове суспільство». Відстоюючи «вічні цінності людства» вихователі і педагоги сучасності стикаються з реальними труднощами, обумовленими соціальними умовами, що змінилися, руйнують систему цінностей, пов'язану з прогресивними тенденціями розвитку.

Однією з таких проблем стає проблема булінгу – розширення сфери її проявів, які сприяють розвитку тенденцій агресивності і ворожості в суспільстві.

Мета статті – встановити основні поняття булінгу, причини проявів, проведення дослідження у школі, наслідки та шляхів попередження булінгу.

Огляд наукових праць із проблеми.

О. Ожйова вважає, що основною характеристикою булінгу є емоційне приниження, образа почуттів людини, що призводить до виключення її з групи.

Дослідниця зазначає, що булінг – це агресивна поведінка, яка спрямована на приниження почуттів, висловлювання негативних емоцій і принизливих оцінок щодо іншої людини. При цьому булінг не є порушенням закону, адже в кримінальному кодексі, як правило, немає закону, згідно якого така поведінка карається [6, с. 18].

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

«ЗДОРОВ'Я ТА СУСПІЛЬСТВО»

Збірник матеріалів
II Всеукраїнської науково-практичної конференції
(м. Кропивницький, 5 листопада 2020 р.)

Матеріали подано в авторській редакції

Адреса редакції: м. Кропивницький, пл. Дружби Народів, 8
Відповідальний редактор Кравченко О.В.
